

Helsingin perhekeskusten rakenteellisen työn malli

Jukka Piitulainen
sosiaalityöntekijä (VTM)
8.11.2024

Helsinki

Muuttamisen ajatus ja keinot

Pyrkimys maailman muuttamiseen pienin askelin

Emansipatorinen muutoksen tavoittelu (Dominell 2002) suuntina:

- auttamistyötä tekevien työntekijöiden toiminnan muutos
- toiminnan helpottaminen, jotta työntekijöiden auttamistyö onnistuu paremmin
- muutos heikommassa asemassa olevien ihmisten tilannetta heikentävissä asioissa (eri tasoja)

Mahdollisia keinoja muutokselle ovat

- julkinen rakenteellinen sosiaalityö (Tiitinen mm. 2019)
- verkostoviestintä
- yhteistoiminnallisuus moniammatillisesti
- sosiaalialan työntekijän yhteiskunnallinen aktiivisuus
- Rakenteellisen sosiaalityön muodot tietotyö, strateginen työ, inkluusiotyö ja oikeudenmukaisuustyö (Anneli Pohjola 2021, 215-216)

Rakenteellinen työ

Helsingin perhekeskusten mallissa puhutaan rakenteellisesta työstä

= malli, joka yhdistää moniammatillisen sosiaali- ja terveysalan työn, rakenteellisen sosiaalityön ja terveyden huollon alueellisen väestön hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden tarkastelun

Taustalla

sosiaalihuoltolaki 7§ ja

terveydenhuoltolaki 12§ (7/2022 saakka voimassa)

Rakenteellisen työn idea perhekeskuksessa

Viestien mitä ei voida
ruohonjuuritasolla muuttaa
→ toimintaehdotukset

Jatkuvasti mietitään mitä itse
voimme omassa työssämme kehittää

Rakenteellisen työ toimijat

Perustyö

- Asiakaskohtaamisissa kertyvät havainnot
- Tiimikeskustelu havaituista ilmiöistä
- Työryhmän rakenteellisen työn edustajan kooste
- Asiakashaastattelu

Rakenteellinen työryhmä

- Keskustelu työryhmien edustajien havaintokoosteista
- Työstettävän ilmiön valinta ja tiedon keräys

Viestintäryhmä

- Rakenteellisen työn koosteen ja asiakashaastattelujen tiivistys
- Julkinen viestintä blogikirjoituksena ja sosiaalisessa mediassa

Sote-ammattilaisten roolit

Koordinaattori ja työpari:

- Suunnittelee, johtaa ja osallistuu rakenteellisen työn toimintaan kaikilla tasoilla
- Tukee johtoa ja työntekijöitä rakenteellisessa työssä
- Saavat tuen nimetyltä esihenkilöltä

Työryhmän työntekijät

- Havaitsevat ilmiöitä asiakastyössä
- Keskustelevat ajankohtaisista ilmiöistä

Työryhmän edustajat

Koostaa työryhmän havainnot ilmiöistä ja esittää ne

Osallistuu n. 4-5 kertaa vuodessa rakenteellisen työryhmän kokoukseen
(Kokonaistyöaika-arvio 15h vuodessa)

Esihenkilöiden rooli

Johtaa työryhmän ilmiökeskusteluun

Perhekeskuksen esihenkilöverkostossa johtaa rakenteellisen työn yhteistä toimintaa

Helsingin perhekeskusten rakenteellisen työn mallin aikajana

2018-2019
KOKEILUJA ITÄKADUN
PERHEKESKUKSESSA

SYKSY 2019- KEVÄT 2020
MALLIN LUOMINEN JA
KÄYTTÖÖNOTTO ITÄKADUN
PERHEKESKUKSESSA

SYKSY 2021-KEVÄT 2022
MALLIN KÄYTTÖÖNOTTO
KAIKISSA
PERHEKESKUKSISSA

2022 SYKSYSTÄ ALKAEN
MALLI TOIMINNASSA
OSANA PERUSTYÖTÄ

Helsingin kaupungin Uramalliohjelma Jukka
Piitulaisen tukena 2019-2020 ja 2021-2022

Rakenteellinen työ Helsingin perhekeskuksissa

5 rakenteellista työryhmää: Itäkatu (2019 alkaen) ja 2022 alkaen Vuosaari , Kamppi-Kallio ja Malmi-Maunula. Haaga 2022-2023.

Jukka Piitulainen loi mallin 2019 ja auttoi sen jalkautumista Itäkadulta koko Helsinkiin 2021-22

8 työryhmien jäsenten arvosana oman rakenteellisen työryhmän toiminnalle (asteikko 1-10)

Julkisia asiantuntijakannanottoja!

Motivaatiota toi:

- oman työryhmän tapaamiset
- toisten ryhmien toiminta
- yhteinen moniammatillinen työsamassa veneessä ollaan!
- uusien näkökulmien saaminen

TEAMS: tiedon koostamista ja viestintää

- Koontitaulukko kaikista ilmiöistä luotu esihenkilöille
- Kaikilla ryhmillä oma kanava
- Koordinaattoreilla oma kanava

Kokemusasiantuntijuutta!

Ydintoiminnassa mukana 2022

5 koordinaatoria

58 työryhmien jäsentä

5 Julkaistut blogikirjoitukset 2022

Sote-ammattilaisten yhteistyötä yhteisten ilmiöiden parissa!

Onnistumiset ja haasteet

Onnistumiset

Rakenteellisen työn toiminta alkoi kaikkien Helsingin perhekeskusten alueella 2022 viidessä työryhmässä ja jatkuu 2024 neljässä perhekeskuksessa

Mallissa tehdään noniammatillista työtä yhteisten asiakastyöstä nousevien ilmiöiden parissa. Asiakasosallisuus mukana.

Sosiaali ja terveystoimen työntekijät tekevät julkisia kannanottoja

Haasteet

- Vastuukysymykset ja roolitus: koordinaattorin vastuu korostuu, kuinka vahvistaa ryhmänjäsenten vastuuta viestinnän avuksi
- Kuinka saada vahva laaja johtaminen toiminnalle
- Aikaresurssi pieni
- Miten saada kertynyt tieto johdossa käyttöön/ tieto käytöstä palaamaan työryhmiin
- Juurtumisen vahvistus

Esimerkkejä

Esimerkkejä kirjoituksista:

<http://sosiaalisiailmioita.blogspot.com/2022/09/nykyista-laadukkaampi-yhteisty.html>

<http://sosiaalisiailmioita.blogspot.com/2022/03/jaako-jotain-tarkeaa-pois-kun-kaytamme.html>

<http://sosiaalisiailmioita.blogspot.com/2021/03/kukaan-ei-auta-kuitenkaan-on-pakko.html>

Otteita syksyn 2024 toiminnasta

Hesari ei julkaissut mielipidekirjoitustamme: Suomessa tarvitaan tekoja empaattisen ja ystävällisen yhteiselon helpottamiseksi

Blogikirjoitus nuorten tilanteesta: [Miksi nuoret voivat huonosti?](#)

Koulutus perhekeskustyöntekijöille 11/2024: Pettymyksen sietäminen ja pettymyksen tuottamisen sietäminen

Vireillä oleva aihe: Taloudellisen tilanteen vaikutukset vanhemmuudelle

Lähteet

- Dominelli, Lena (2002): Anti-oppressive Practice. Teoksessa Adams, Robert, Dominelli, Lena & Payne, Malcolm: Social Work: Themes, Issues and Critical Debates. Second edition. NewYork: Paldrave, 3-19.
- Pohjola, A. 2011: Rakenteellisen sosiaalityön aika. Teoksessa Anneli Pohjola, & Riitta Särkelä (toim.) Sosiaalisesti kestävä kehitys. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto: Helsinki, 207-224.
- Tiitinen Laura (2019) Kamppailu sananvapaudesta. Sosiaalialan ammattilaisten toiminta ja valtasuhteet mediavaikuttamisen kentällä. Väitöskirja. Lapin yliopisto. [online 4.11.2024]
<https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63711>
- Kaikki kuvat Jukka Piitulainen